

vil gaa ind i en saadan Kreditforening, hvor man har begyndt med nødtvungent at udskrive Statsbidrag, uden at det er af ren Uvidenhed eller en høi Grad af Ubetænksomhed, og derfor synes det mig, at det maa paaligge det Offentlige, saa snart noget Saadant sker, at luffe denne Forening for videre Tilgang; dette synes det mig, at Administrationen skylder Publikum. Endnu have vi stillet et Vndringsforslag, som jeg kun skal sige et Par Ord om. Det er det Vndringsforslag, vi have stillet under Nr. 6. Jeg har allerede omtalt, hvorledes jeg anser den solidariske Ansvarlighed for et meget mørkt Punkt ved den hele Sag, navnlig naar man fæster Blikket paa Debitorernes Interesse. Men den kan ganske vist ikke undgaas, og den lader sig i Virkeligheden ikke indskrænke. Derimod er det dog forekommet os, at der kunde være Grund til at undersøge, om man ikke kunde løse det Gaarde, som der er i, at en saadan Ansvarlighed skal gjøres gjældende, navnlig ved at bestemme, som vi i dette Vndringsforslag have foreslaaet, at der dog ikke i Løbet af et Aar maa indkræves mere end 1 Procent af den oprindelige Gjæld til Foreningen. Det kan dog være i høi Grad af Interesse for de Paagjældende, selv om de ikke blive befriede for nogen Del af deres Gjæld, at de blive satte istand til at fordele den over et noget længere Tidsrum. Det er derfor et Vndringsforslag, som vi skulle tillade os at anbefale. Vi tro, at man uden nogen Betænkelse vil kunne gaa ind derpaa. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale de af Mindretallet stillede Vndringsforslag.

S. Pedersen: Jeg erkjender, at den væsentligste Betænkelse for mig med Hensyn til Lovforslaget uegtelig gjælder den solidariske Ansvarlighed, navnlig med Hensyn til de jordløse Huse, dog ikke i samme Henseende, som det ærede Mindretallets Ordfører har betonet saa stærkt, men jeg vilde anse det for ønskeligt, om man kunde have truffet en Bestemmelse om, at de kunde kun faae en mindre Kvotapart af Taxationsværdien udbetalt som Laan. Smidlertid har jeg paa den anden Side maattet erkjende, at, hvis man satte saadanne forskellige Grændser ind i Loven, vilde det maaste bidrage til fra Begyndelsen af at svække hele Foreningens Kredit, som det er i høieste Grad vigtigt at opretholde og fremme. Derimod maa jeg meget anbefale, at en saadan Bestemmelse maatte faae Plads i de Vedtagter, som ville blive uarbejdede, og hvorefter Foreningerne nærmere komme til at virke. Naar jeg i Forening med et andet Medlem har tilladt mig at stille et Vndringsforslag angaaende en lille Forhøjelse i det Maximumbeløb, for hvilket der kan gives Ublaen, skal jeg foruden de saa Bemærkninger, vi have tilladt os at fremsætte i Betænkningen, endvidere tilføie, at jeg ganske vist tror, at i de magre og

de mindre begunstigede Egne af Sjælland vil en saadan Grændse omtrent falde sammen med et Hus, hvor der er en tarvelig Beboelse, og hvortil der er en saa stor Jordlod, at der omtrent kan holdes et Par Køer, men at jeg paa den anden Side tror, at man i de frugtbare Egne af Landet ikke sjældent vil træffe Tilfælde, hvor der f. Ex. er en ganske ny Bygning, men hvor man efter det Maximumbeløb, der er sat, ikke vil kunne opnaa Laan, naar der kun er et Jordtilliggende, hvor der kan holdes en Ko, og saadanne Tilfælde synes jeg ikke burde være udelukkede. Hvad Risttoen for Staten angaar, mener jeg, at det behøver ingen Paavisning, at den vil slet ikke være tilstede, og det forhøiede Beløb, som Foreningen maatte komme til at omsætte, vilde ogsaa være stillet til at staae Foreningen bedre Ansæelse, snarere end at det skulde forringe dens Ansæelse. Med disse saa Bemærkninger, skal jeg anbefale det af os stillede Vndringsforslag, idet jeg formener, at det er begyndt i de faktiske Omstændigheder, at det Beløb, som her er stillet som Maximum, er utilstrækkeligt til at faae Huse med ind i Foreningen, som have et Jordtilliggende, hvorpaa der kan holdes en Ko. Alle ere vist enige om, at det er saa lav en Grændse, at saadanne Huse under ingen Omstændigheder burde være udelukkede fra at nyde de Begunstigelser, som Loven har til Hensigt at stille denne Klasse af Medborgere i Udsigt. — Idet jeg iøvrigt skal overlade til Udvalgets ærede Ordfører at inddrage, hvad der er fremkommet fra Mindretallets ærede Ordfører (Utsig), maa det være mig tilladt, da jeg har faaet Ordet, at gjøre endnu blot et Par Bemærkninger. Det synes, at Mindretallet saavel i Betænkningen som i den Motivering, vi nu have hørt, gaar ud fra, at Foreningens Bestyrelse har en Forpligtelse til at effektivere enhver Begjæring om Laan indtil Salubdelen af Taxationsværdien. Dette forekommer mig dog ikke at kunne fremgaa af Loven, som den foreligger. Jeg kan ikke erkjende, at denne Forenings Bestyrelse skulde være anderledes stillet end Bestyrelsen for ethvert andet Laaneinstitut, men at den maa gjøre Laanet afhængigt af de Oplysninger, der foreligger med Hensyn til Pantets hele Bestaand, og at Bestyrelsen i hvert enkelt Tilfælde maa øve en Kritik efter alle de foreliggende Omstændigheder, inden den bestemmer sig til at give Laan og bestemmer, hvormange Procent af Taxationsværdien den i saa Fald vil udlane. Endvidere er det blevet fremhævet, at deene Lov vilde være en Spore, en Opmuntring eller en Slags indirekte Præmie for en forceret Udstykning og en uforholdsmæssig Tilvæxt af Huslodder; men paa den anden Side er det meget bestemt blevet udtalt af Mindretallet, at det vil blive meget dyre Pengene. Disse to Ting synes ikke ret at kunne forenes. Jeg synes, at der er en Modsigelse deri, thi er det rigtigt, at Pengene ville